

CYFRY ARABSKIE

Jakkolwiek mianem cyfr arabskich określa się obecnie używany powszechnie niemal na całym świecie zestaw symboli stosowanych do oznaczenia poszczególnych wartości liczbowych, to w rzeczywistości używane w większości krajów arabskich (i muzułmańskich) cyfry arabskie nie przypominają swych europejskich odpowiedników. Różnica ta wynika stąd, iż wygląd zapożyczonych w średniowieczu przez kulturę europejską symboli ewoluował w innym kierunku, niż wygląd tych samych znaków w kulturze islamu, przy czym cyfry w krajach arabskich bliższe są swoim indyjskim pierwowzorom.

Obecnie istnieją dwie wersje cyfr arabskich, różniące się wyglądem kilku cyfr:

- tzw. cyfry indyjsko-arabskie – stosowane obecnie w krajach arabskojęzycznych (np. Egipt, Algieria) oraz Afganistanie; przed 1928 r. w. używane także w Turcji.
- tzw. cyfry wschodnio-indyjsko-arabskie (lub wschodnioarabskie) – stosowane w innych krajach islamskich, w których niearabski język urzędowy zapisywany jest przy pomocy pisma arabskiego (Iran i Pakistan, oraz w Indiach – w przypadku liczb stosowanych wraz z językiem urdu).

Używane niekiedy nazwy: cyfry indyjsko-arabskie, czy cyfry wschodnio-indyjsko-arabskie nie odnoszą się do tego, iż cyfry te stosowane są na terenie Indii (choć są, przez kilkadziesiąt milionów muzułmanów w płn.-zach. części kraju), ale ma na celu podkreślenie, że chodzi o inny zestaw cyfr, niż te, które mianem arabskich nazywane są potocznie. Przymiotnik indyjskie w nazwie tej, podkreślając różnicę w stosunku do europejskich cyfr arabskich, wskazuje też na podobieństwo wyglądu tych cyfr do oryginalnych hinduskich znaków liczbowych.

Zwykle w krajach używających "oryginalnych" arabskich cyfr stosowane są – czasem pomocniczo, a czasem równolegle – europejskie cyfry arabskie. W niektórych krajach arabskich (np. Tunezja) istnieje zjawisko wypierania cyfr arabskich w wersji arabskiej przez cyfry europejskie.

Poniższe zestawienie prezentuje cyfry arabskie: u góry europejskie, powszechnie znane *cyfry arabskie*, poniżej cyfry *indyjsko-arabskie*, niżej zaś w wersji *wschodnio-indyjsko-arabskiej*.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
٠	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹